

YATIRIM İZLEME VE KOORDİNASYON BAŞKANLIĞI'NIN YÖNETİŞİM AÇISINDAN ETKİNLİĞİ

Ali Yıldırım

Ardahan Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Öğr. Gör.
aliyildirim@ardahan.edu.tr

Kürşad Emrah Yıldırım

Ardahan Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Arş. Gör.
kursademrahyildirim@ardahan.edu.tr

Özet

Yönetim alanında dünyada yaşanan gelişmeler ve değişimler Türkiye’de de kendini göstermektedir. Özellikle kamu yönetiminin özel sektör ve sivil toplum kuruluşları ile birlikte yönetilmesi düşüncesine dayanan yönetim kavramı çerçevesinde gerçekleştirilen reformlar, yeni yönetim sistemlerini ortaya çıkarmıştır. Türkiye’de yerel yönetim alanında gerçekleştirilen son reform hareketi olarak kabul edilen 6360 sayılı kanun ile büyükşehirlerde Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı (YİKOB) kurulmuştur. Başkanlığın esas görevleri bulunduğu ildeki yatırımların ve hizmetlerin etkinliğinin sağlanması, yatırımların izlenmesi ve koordinasyonu ile ildeki kamu kurum ve kuruluşlarına rehberlik edilmesi olarak tanımlanmıştır. YİKOB’ların gerçekleştirdikleri faaliyetler incelendiğinde bu faaliyetlerin genellikle özel sektör ortaklığı ile yürütüldüğü görülmektedir. Bu çerçevede çalışmada YİKOB’ların gerçekleştirdiği faaliyetler ile yönetim uygulamalarındaki etkinliği değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kamu Yönetimi, Yönetişim, Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı

Alan Tanımı: Bölgesel İdareler ve Yönetim, Yeni Yönetimin Ana Unsurları, Yeniden Yapılanma (Kamu Yönetimi)

MANAGERIAL EFFECTIVENESS OF INVESTMENT, MONITORING AND COORDINATION DEPARTMENT

Abstract

The developments and changes experienced in the world in the management field are also manifest in Turkey. The reforms realized with the concept of governance, which is based on the idea that the public administration is managed together with the private sector and non-governmental organizations, reveals new management systems. Investment Monitoring and Coordination Presidency (IMCP) has been established in the metropolitan cities with the law numbered 6360 which is accepted as the last reform movement in the field of local government in Turkey. The main tasks of the Presidency were defined as ensuring the efficiency of the investments and services, monitoring and coordination of investments and guiding the public institutions and organizations on the premises. When the activities performed by IMCP are examined, it is seen that these activities are usually carried out by private sector partnership. In this framework, have been evaluated activities carried by Imcps and the effectiveness of governance practices.

Keywords: *Public Administration, Governance, Investment Monitoring and Coordination Presidency*

JEL Code: D73

1. GİRİŞ

Küreselleşen dünyada ülkelerin ekonomi ve siyaset algılarının değişime uğraması yönetim alanında da bir takım değişiklikleri zorunlu kılmıştır. Özellikle 1980 sonrası dönemde yönetimde yeni paradigmaların olması gerektiği savunulmuş ve bu düşünce yönetimin birey merkezli bir anlayışa sahip olması gerektiği üzerinde bir fikir birliği oluşturmuştur. Bununla birlikte yönetimde demokrasi, şeffaflık, hesap verebilirlik gibi kavramların ön plana çıkması bireylerin karar alma mekanizmaları içine dahil edilmelerini de gerektirmiştir. Yaşanan bu gelişmelere bağlı olarak yönetimin birlikte yönetim haline gelmesi anlayışı benimsenmiş ve yönetişim olarak adlandırılan kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının birlikte yönetim faaliyeti sergileyeceği yapılar ortaya çıkmaya başlamıştır. Bu yapılardan biri de yerel yönetimlerle ilgili çıkarılan 6360 sayılı kanun ile büyükşehir belediyelerinde kurulan Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı

(YİKOB)'dır. Söz konusu kanun ile büyükşehir belediyelerinde il özel idareleri kaldırılarak büyükşehir belediye sınırı il mülki sınırı olarak belirlenmiş ve büyükşehir belediyelerine yürütülecek faaliyetlerde yardımcı olması amacıyla YİKOB'lar kurulmuştur. Genel amacı ilde yapılacak yatırımların izlenmesi ve koordinasyonlarının sağlanması olan YİKOB'un, faaliyetlerin yürütülmesi bakımından özel sektörü de içine alan bir yönetim anlayışını sergilemektedir. Bu açıdan bakıldığında YİKOB'lar, yönetişimin uygulamasının bir göstergesi olarak görülmektedir.

2. YÖNETİŞİM

Ortaya çıktığı yıllarda işletme yönetimi alanında kullanılan ancak daha sonraları birçok alanda olduğu gibi kamu yönetimi alanında da kullanım sahası bulan yönetim kavramının bu geniş kullanım alanından dolayı birçok farklı tanımla ifade edilmiştir (Güzelsarı, 2003: 17). Kavramın ilk kullanıldığı yer olan Dünya Bankasının Afrika'nın kalkınmasına yönelik raporda yönetim, ülke meselelerinin yönetiminde politik gücün kullanımı şeklinde tanımlanmaktadır (Sobacı, 2007: 220-221). Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) yönetişimi, toplum ile ilgili tüm faaliyetlerin yürütülmesinde kamu, özel sektör ve gönüllü kuruluşların birlikte oluşturacağı değerler, politikalar ve kurumların bir bütünü olarak tanımlamaktadır (UNDP, 1995: 19). Benzer bir tanımda yönetim, toplumu ilgilendiren olaylarla ilgili bütün aktörlerin ortak çabaları ile ulaşılan sonuçların oluşturduğu bir oluşumu ifade etmektedir (Bozkurt vd., 1998: 274). Çok aktörlü bir yönetim anlayışının ortaya konulmasını öngören yönetim, süreç ile ilgili aktörlerin bir araya gelerek ortak amaçlar için uzlaşma aradıkları, birbirlerinin değerlerini ve önceliklerini öğrendikleri ve bu değerleri benimsemeseler bile anlamalarının beklenildiği bir yönetim anlayışıdır (Aydın, 2013: 300).

Hükümetin dışında yer alan aktörlerle faaliyet yapılmasını ifade eden yönetim, birçok fonksiyonu da yerine getirmektedir. Bu fonksiyonlardan bazıları şunlardır (Stoker, 1998: 18):

- Toplumsal ve ekonomik sorunlarda sorumlulukların belirlenmesi.
- Toplu eylemlerde bulunan kurumlar arası ilişkilerde mevcut olan güç bağımlılığının öne çıkması.
- Özerk aktörlerin hükümetin otorite kullanma ve yönetme yetkisine dayanmayan işleri gerçekleştirilmesi.

- Yeni teknikler ve araçların kullanılması.

Yeni kamu yönetimi anlayışı ile birlikte yönetim alanında görülen gelişmeler hizmet sunum yöntemlerinde de değişimi gerekli kılmıştır. Özellikle özelleştirme, mikro ekonomik reformlar, yeniden düzenleme, kentsel ve bölgesel gelişmeler ile yönetim süreci daha belirginleşerek sergilenen yönetimin merkezine doğru ilerlemiştir (Tortop vd., 2012: 339-342).

Yönetişim, yönetime hem yeni ortaklar hem de yeni anlayışlar kazandırmaktadır. Yönetişim, merkeziyetçi ve hiyerarşik iş bölümü içerisinde mevcut yetki ve kaynakları bünyesinde toplayan bir yönetim anlayışından vazgeçilmesini gerekli kılmaktadır. Gelenekselleşmiş yönetim anlayışından sıyrılarak yerelleşmeye özen gösteren, değişime açık, kurumun kendisinden başka aktörleri aktif hale getiren ve onları yönlendirerek karşılıklı etkileşimin belirleyici olduğu bir yönetim anlayışına geçişi desteklemektedir (Batal, 2010: 4).

Devlet yönetiminde yönetim anlayışı ile hizmet üretilmesinin birçok yarar sağladığı ileri sürülmektedir. Bu yararların bazıları şu şekilde sıralanmaktadır (Aydın, 2013: 305-306):

- Modern ve daha demokratik bir hizmet anlayışı benimsenir.
- Yönetime diğer aktörlerin katılımı sağlanır.
- Kamusal işlemler ile ilgili kamu yönetimi örgütlerinin sorumluluğu belirginleşir.
- Vatandaşın yönetime katılımı sağlanarak ilişkiler geliştirilir.
- Kamu yöneticilerinin ve kamu yönetiminin üzerindeki yük ve sorumluluk azalır.
- Sosyal, ekonomik ve psikolojik birçok sorun çözülerek verimlilik artar.
- Daha şeffaf ve hesap verebilir bir yönetim anlayışının gerçekleşmesi sağlanır.
- Vatandaşların beklentileri belirlenir ve karşılanır, şikâyetler azalır, memnuniyet artırılır.
- Vatandaş memnuniyeti sağlanarak kamu yönetiminin ve kurumların itibarı ve iyi bilinirliği yükselir.
- Katılımcılık, demokratiklik, hesap verilebilirlik, verimlilik, etkinlik, şeffaflık, yerellik, vatandaş odaklılık, hukukun üstünlüğü ve eşitlik gibi kavramların yönetimde hâkimiyeti artırılır.

Kamu yönetimi, özel girişimciler ve sivil toplum örgütleri ile birlikte yönetim yapılması gerektiğine vurgu yapan yönetişimin ekonomik, sosyal ve politik, görevlilerin rolleri, katılımcılık, bürokratik şartlar, saydamlık, yönetimde yeni yönetici arayışları ve demokratik sorumluluk açısından bir takım özellikleri bulunmaktadır. Yönetişim kavramının özelliklerini şu şekilde sıralamak mümkündür (Özer ve Önen, 2016: 161-162):

- Yönetişim bünyesinde saydamlık, hesap verilebilirlik ve katılımcılık gibi ilkeleri barındırmaktadır.
- Ekonomik ve sosyal kalkınmada öncelikler konusunda bir uzlaşma sonucu ortaya çıkmıştır.
- Yönetişimde kamu kaynakları ile özel sektör kaynaklarının birleştirilmesi söz konusudur.
- Yönetişim, politika belirleme süreçlerinde, uygulamalarında ve sonuçlarında saydamlığı hedeflemektedir.
- Yönetişim yönetimde yöneticiden çok lidere vurgu yapmaktadır. Değişen yönetim anlayışı; iş birliği, vatandaşın karar alma sürecine katılımı, vatandaşın belirlenen bir vizyon içinde yönetimi ve onlara hizmet sunumu gibi özelliklerle liderlik anlayışını hatta yeni liderlik özelliklerinin ortaya çıkmasını gerekli kılmaktadır.
- Yönetişimin temelini demokratik sorumluluğun sağlanması oluşturmaktadır.

Yönetişim yaklaşımı artık sadece etkinlik ve verimlilik ekseninde hareket eden özel sektör yönetim tekniklerinin kamu sektörü yönetimine aktarılmasından veya taklit edilmesinden ibaret değildir. Bu yeni anlayış ile yönetişimin anlamı daha geniş bir hal almış ve örgütün dışındaki unsurlara odaklanmaya, yasal esaslar çerçevesinde toplumun diğer kesimleri ile etkileşim kurmaya başlamıştır (Metcalf ve Kickert'den aktaran Memiş, 2016: 26). Kamu yönetiminin etkileşim kurduğu ve yönetişimin sacayaklarından birisi, toplumsal gelişmeye öncülük eden, bağımsız, üretken, verimli ve riske girebilen toplumsal kesim özel sektördür (Güler, 2003: 4). Yönetişimin tutarlılık kazanabilmesi ve doğru işlemesi ancak ilgili kurum ve kuruluşlar ile menfaat sahiplerinin, kamu-özel ortaklıklarının oynayacakları rol ve geliştirecekleri stratejik ittifaklara ilişkin ortaya koyacakları yeni uygulamalar ile mümkündür. Yönetişim uygulamalarına bakıldığında yerel veya bölgesel düzeyde daha çok kamu-özel ortaklıkları ile sürdürüldüğü görülmektedir (Jessop, 1998: 30-32).

3. YATIRIM İZLEME VE KOORDİNASYON BAŞKANLIĞI

Ülkemizde yaşanan hızlı nüfus artışı ile birlikte ortaya çıkan hızlı kentleşme, özellikle büyük kentlerdeki yerel yönetim anlayışlarının da değişmesini gerekli kılmıştır. Bunun neticesinde 1982 Anayasası'nın 127. maddesinde "Büyük yerleşim merkezleri için özel yönetim biçimleri getirilebileceği" ifadesine yer verilmiştir. 1984'te önce Bakanlar Kurulu tarafından kanun hükmünde kararname ve daha sonra 2004 yılına kadar yürürlükte kalan 3030 sayılı *Büyük Şehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun* çıkarılmış ve böylece özel yönetim biçimleri olan büyükşehir belediye yönetimleri kurulmuştur. 2004 yılında 5216 sayılı *Büyükşehir Belediyesi Kanunu* çıkarılarak günümüzdeki büyükşehir yönetimlerinin kanuni dayanağı oluşturulmuştur (Bayrakçı, 2015: 152-153). Ancak yaşanan gelişmeler, nüfus hareketleri ve yerel yönetimlerin sorunlarının çözülmesindeki arayışlar bazı belediyelerin büyükşehir olmasını, büyükşehir şeklinde yönetilecek olan belediyelerin sınırlarının değiştirilmesini ve bu illerde yönetsel organların bir kısmının kaldırılmasını ve bir kısmının değişikliğe uğramasını gerektirmiştir. Bu gereklilikten hareketle 2012 yılında kabul edilen 6360 sayılı *On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi Ve Yirmi Altı İlçe Kurulması İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun* çıkarılmıştır. Bu kanun ile büyükşehir belediyelerinin hizmet alanını genişletmiş ve hizmet yükleri de artmıştır. Hizmet yükünü hafifletmek ve illerde bulunan kamu kurum ve kuruluşlarının yatırım ve hizmetlerini etkin olarak yapabilmelerini sağlamak amacıyla bu hizmetlere rehberlik etmek ve hizmetleri denetlemek üzere 6360 sayılı kanun ile büyükşehirlerde Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı (YİKOB) kurulması kararlaştırılmıştır.

Başkanlığın faaliyetleri ilin valisi veya vali tarafından görevlendirilecek bir vali yardımcısı eliyle yürütülmektedir. Merkezi idarece gerçekleştirilecek her türlü yardım ve desteğin izlenmesi ve denetlenmesi görevini yerine getiren YİKOB, ayrıca ildeki kamu kurum ve kuruluşlarınca yerine getirilmesi gereken faaliyetlerin vatandaş sağlığını, huzurunu ve esenliğini bozacak hale gelmesi veya kamu düzen ve güvenliğini olumsuz etkilemesi halinde vali tarafından görevlendirilerek bu faaliyetleri gerçekleştirmek için de yetkilendirilebilir (Bayrakçı, 2015: 164).

Büyükşehirlerde kurulan Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarının çalışma usul ve esasları İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılan *Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı Görev, Yetki ve Sorumlulukları ile Çalışma Usul ve*

Esaslarına Dair Yönetmelik ile belirlenmiştir. Bu yönetmeliğin 4. maddesine göre başkanlık çeşitli teknik ve idari müdürlüklerden oluşmuştur. Bu birimler ilgili yönetmelikte şöyle sıralanmıştır (Resmi Gazete, 28962);

- Teknik Müdürlükler
 - a. Yatırım İzleme Müdürlüğü
 - b. Rehberlik ve Denetim Müdürlüğü
 - c. Strateji ve Koordinasyon Müdürlüğü
 - d. 112 Acil Çağrı Merkezi Müdürlüğü
- İdari Müdürlükler
 - a. İdari ve Mali İşler Müdürlüğü
 - b. Doğal Kaynaklar Ruhsat ve Kültür Varlıkları Müdürlüğü

İlgili yasada YİKOB'un kuruluş amaçları şöyle sıralanmaktadır (6360 sayılı kanun);

- Büyükşehir belediyelerinin bulunduğu illerde kamu kurum ve kuruluşlarının yatırım ve hizmetlerinin etkin olarak yapılması, izlenmesi ve koordinasyonu,
- Acil çağrı, afet ve acil yardım hizmetlerinin koordinasyonu ve yürütülmesi,
- İlin tanıtımı,
- Gerekğinde merkezi idarenin taşrada yapacağı yatırımların yapılması ve koordine edilmesi,
- Temsil, tören, ödüllendirme ve protokol hizmetlerinin yürütülmesi,
- İldeki kamu kurum ve kuruluşlarına rehberlik edilmesi ve bunların denetlenmesinin gerçekleştirilmesi

Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı'na ait çalışma usul ve esaslarının düzenlendiği yönetmelikte ise bu görev ve sorumluluklar şöyle sıralanmaktadır;

- a) Kamu kurum ve kuruluşlarının yatırım ve hizmetlerinin etkin olarak yapılmasını, izlenmesini ve koordinasyonunu sağlamak,
- b) İldeki kamu kurum ve kuruluşlarına rehberlik etmek ve bunları denetlemek,
- c) 112 acil çağrı hizmetlerini koordine etmek ve yürütmek,
- ç) Afet ve acil yardım hizmetlerini koordine etmek ve yürütmek,
- d) İlin tanıtımına yönelik faaliyetleri yürütmek ve koordine etmek,

- e) Temsil, tören, ödüllendirme ve protokol hizmetlerini yürütmek,
- f) Merkezi idarenin adli ve askeri teşkilatı dışındaki taşra birimlerinin yürüttükleri hizmet ve faaliyetlerin etkinlik, verimlilik ve stratejik plan ve performans programlarına uygunluk açısından değerlendirildiği raporu hazırlamak ve valinin değerlendirmesi ile birlikte Başbakanlığa ve ilgili bakanlıklara göndermek,
- g) Tüzel kişilikleri kaldırılan il özel idarelerine, 3/6/2007 tarihli ve 5686 sayılı Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu, 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanunu ve 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun ilgili maddeleri kapsamında verilen her türlü görevi yapmak, hak ve yetkileri 6360 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi çerçevesinde kullanmak,
- ğ) Maden veya jeotermal ve doğal mineralli su kaynaklarının bulunduğu yere en yakın yerleşim yerlerinin altyapı ve mahalli müşterek ihtiyaçlarında kullanılmak üzere Bakanlık bütçesinden Başkanlığa aktarılan ödenekleri kullanmak,
- h) Kamu kurum ve kuruluşlarının 5/1/1961 tarihli ve 237 sayılı Taşıt Kanunu kapsamındaki araçlarının alımı, işletilmesi, bakım ve onarımını ödenek durumuna göre yapmak veya yaptırmak,
- ı) Kamu kurum ve kuruluşlarının bürolarının ihtiyaçlarını ödenek durumuna göre karşılamak,
- i) Hükümet konaklarının, Başkanlığa tahsisli binaların, lojmanların, valilik ve kaymakamlık konutlarının yapım, bakım, işletme, tefrişat ve onarımını sağlamak, 9/11/1983 tarihli ve 2946 sayılı Kamu Konutları Kanunu ve ilgili mevzuatında belirtilen ihtiyaçları karşılamak,
- j) Emniyet hizmetlerinin gerektirdiği harcamaları ödenek durumuna göre yapmak,
- k) Merkezi idare tarafından yapılan her türlü yardımı koordine etmek, denetlemek, izlemek ve acil durumlarda bizzat yerine getirmek,
- l) Gerektiğinde merkezi idarenin taşrada yapacağı yatırımları yapmak ve koordine etmek,
- m) İldeki kamu kurum ve kuruluşlarınca yürütülmesi gereken yatırım ve hizmetlerin aksadığının ve bu durumun halkın sağlığı, huzur ve esenliği

ile kamu düzeni ve güvenliğini olumsuz etkilediğinin vali veya ilgili bakanlığınca tespit edilmesi durumunda, hizmet ve yatırımın gerçekleştirilmemesi halinde söz konusu yatırım ve hizmetleri, valinin talimatı ile yerine getirmek,

- n) Muhtar ödenekleri ile ilgili iş ve işlemleri yapmak,
- o) Kamu kurum ve kuruluşlarınca yürütülmesi gereken yatırım ve hizmetlerin gerektirdiği araç, gereç, makine, bina ve tesisleri kiralamak,
- ö) 4562 sayılı Kanunun geçici 12 nci maddesinde verilen hak ve yetkileri kullanmak, mükellefiyetleri yerine getirmek,
- p) Valinin vereceği diğer görevleri yapmak.

Kamu faaliyetleri içerisinde yer alan eğitim, sağlık, çevre ve şehircilik, kültür, ulaştırma, kalkınma gibi birçok alanın var olması kamu yönetiminin gerçekleştireceği faaliyetlerin ve bu faaliyetlere ilişkin projelerin sayısını artırmıştır. Bu durum kamu sektörü ile özel sektör işbirliğini ortaya çıkarmıştır. Kamu sektörünü gerçekleştirmek istediği ancak bir takım sebepler ile ertelemek zorunda kaldığı veya yapamadığı faaliyetlerin özel sektöre devredilerek yapılması ve bu şekilde maliyetlerin azaltılması, özel sektörün konforunun kamu sektörüne aktarılabilmesi, riskin paylaşılması ve zaman açısından tasarruf sağlanması mümkün olmaktadır. Özel sektör açısından ise elde edilecek imtiyazlar ile yatırımın geri dönüşümü teminat altına alınmaktadır (Uygun, 2013: 25). Bu işbirliği kamu sektörünün tamamen çekilmek istemediği, özel sektörün ise tek başına girmek istemediği ve güvenceye ihtiyaç duyduğu alanlarda gerçekleşmekte ve kamu sektörünün finans sorunu ortadan kalkmaktadır (Acartürk ve Keskin, 2012: 29). Bu projelerin birlikte gerçekleştirilmesi ile kamu sektörü ve özel sektörün güçleri birleştirilmekte böylece daha etkin ve daha faydalı sonuçlar elde edilmektedir. Özel sektör için yeni pazar olanakları oluşturulurken kamu sektörü için sunulan kamu hizmetlerinin sürekliliği sağlanmakta ve sektöre yenilikler kazandırılmaktadır. Yine bu işbirliği projeleri özel sektör açısından sermayenin değerlendirilmesi adına önemli bir fırsat olarak değerlendirilmektedir (Yılmaz ve Karakaş, 2011: 35).

Bir yerel yönetim birimi olan büyükşehir belediyelerinin kalkınmasında ve gelişmesinde önemli bir yere sahip olan YİKOB'ların büyükşehir belediyelerini bu hizmetlerle uğraştırmayarak vatandaşın istek ve talepleriyle daha çok ilgilenmesine de yardımcı olmaktadır. Aynı zamanda yerelde hizmet ve iş

bölümünün sağlanmış olması bürokratik engellerin de aşılmasını sağlaması yönünden YİKOB'lar oldukça önemli görülmektedir.

Tablo 1'de bazı büyükşehir belediyelerinde YİKOB'un koordinatörlüğünde gerçekleştirilen yatırımlara ilişkin bilgilere yer verilmiştir. Yine aynı tablo, gerçekleşen faaliyetlerin hangi alanlarda yapıldığına ait verileri de içermektedir. Örneğin, Erzurum YİKOB kuruluşundan itibaren Eğitim alanında 40, İşçileri alanında 50 projeyi tamamlamıştır. Toplamda 106 projeyi sonlandıran Erzurum YİKOB kalan projelerin 4 tanesini Kalkınma alanında, 1 tanesini Gıda ve Tarım alanında, 5 tanesini Sosyal Politika alanında, 4 tanesini Kültür alanında ve 2 tanesini ise Sağlık alanında gerçekleştirmiştir. Gerçekleştirilen bu projelerin yapılma şekline bakıldığında ihale usulü ile özel firmalar tarafından üstlenildiği görülmektedir. Buradan hareketle yapılan işlemlerle kamu-özel sektör birlikte yönetim faaliyeti sergilediğini söylemek mümkündür. Görüldüğü gibi bu 11 YİKOB, Eğitim alanında 410, Sağlık alanında 27, İşçileri alanında 167, Kültür alanında 19, Sosyal Politika alanında 15, Gıda ve Tarım alanında 80, Gençlik ve Spor alanında 1, Gümrük ve Ticaret alanında 1, Çevre ve Şehircilik alanında 2, Kalkınma alanında 4, Ulaştırma alanında 1 olmak üzere toplam 727 projeyi tamamlamışlardır. Gerçekleştirilen bu 727 projenin 160 tanesi Ankara YİKOB tarafından, 146 tanesi Konya YİKOB tarafından, 106 tanesi Erzurum YİKOB tarafından ve 101 tanesi Samsun YİKOB tarafından yürütülmüştür.

Tablo 1: Bazı Büyükşehir Belediyelerine Ait YİKOB'un Koordinatörlüğündeki Yatırımlar*

	Ankara	Trabzon	Eskişehir	Manisa	Konya	Kayseri	Samsun	K.Maraş	Erzurum	Tekirdağ	Hatay	Toplam
Eğitim	113	30	14	18	42	16	85	23	40	29	0	410
Sağlık	14	0	0	2	1	0	2	6	2	0	0	27
İçişleri	22	17	1	7	33	4	9	2	50	9	13	167
Kültür	2	4	0	0	0	0	3	0	4	4	2	19
Sosyal Politika	3	3	2	0	0	0	0	0	5	2	0	15
Gıda ve Tarım	6	0	0	0	70	0	1	1	1	1	0	80
Gençlik ve Spor	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Gümrük Ticaret	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
Çevre ve Şehircilik	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	2
Kalkınma	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	4
Ulaştırma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Toplam	160	54	18	27	146	20	101	33	106	45	17	727

* Tabloda yer alan veriler ilgili büyükşehirlerin yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarına ilişkin web sitelerinden alınarak oluşturulmuştur.

4. SONUÇ

Yönetim faaliyetinin katılımcı bir şekilde gerçekleştirilmesi ve yapılan işin tüm paydaşlarca bilinmesi yönetimi daha etkin hale getirebilecektir. Özellikle son dönemlerde kamu hizmetlerinin özel sektörün katılımı ile gerçekleştirilmesi birlikte yönetimin sağlanması açısından önemli görülmektedir. Kamu sektör yapısının değişimi ile birlikte ortaya çıkan yeni yapıların yönetim anlayışı çerçevesinde uyumlaştırılması hizmetlerin daha etkin, verimli ve ihtiyaçları uygun zamanda karşılayabilen bir yönetimi de sağlamaktadır. Dolayısıyla yakın zamanda büyükşehir belediyelerinde kurulan yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıkları, yerine getirmiş olduğu faaliyetler açısından değerlendirildiklerinde yönetişimin sağlandığı yapılar olarak görülmektedir.

YİKOB koordinatörlüğünde gerçekleştirilen ve özel sektör aracılığı ile yapılan faaliyet ve projelerin sayısı oldukça fazladır. Yönetişimin sacayaklarından birisi olan özel sektörün kamu hizmetlerinin yürütülmesinde etkin bir rol oynaması hem kamu hizmetlerinde kalitenin artırılmasına hem de daha etkin ve hızlı hizmet sunulmasına olanak sağlayacağı düşünülmektedir. Örneğin kamu sektörü ile yapılacak olan bir kamu binasının maliyeti ve yapıldığı süre ile aynı binanın özel sektör aracılığı ile yapıldığındaki maliyet ve süre mukayese edildiğinde özellikle kamu sektörü ile yapılan işlerin süre açısından daha çok zaman aldığı görülmektedir. Maliyetler açısından değerlendirme yapıldığında ise zaman tasarrufu kadar bir kazanç sağlanamasa da oldukça önemli avantajlar sağlandığı da tespit edilmektedir.

KAYNAKÇA

Aydın, A.H. Kamu Yönetimine Giriş. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2013.

Batal, S., “Yeni Kamu Yönetiminde Yönetişim Kavramı ve Türkiye’de Yerel Yönetimler Alanındaki Uygulama Örnekleri”, Mevzuat Dergisi. 12, 2012, ss. 145.

Bayrakçı E., Yerel Yönetimler. Konya: Dizgi Ofset, 2012.

Bozkurt, Ö., Ergun, T. & S. Sezen, Kamu Yönetimi Sözlüğü. Ankara: TODAİE Yayınları, 1998.

Güler, B. A. “Devlette Reform”. TMMOB Mimarlar Odası, Mart 2003, Ankara.

Güzelsarı, S. “Neo-Liberal Politikalar ve Yönetişim Modeli”, Amme İdaresi Dergisi. 36(2), 2003, 17-34.

Jessop, B. “*The Rise of Governance and The Risks of Failure: The Case of Economic Development*”, International Social Science Journal. 155, 1998, 29-46.

Memiş, L. “*Sürdürülebilir Kentsel Kalkınma ve Katı Atık Yönetiminde Ağ Yönetimi: Giresun İli Örneği*”, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Sakarya, 2016.

Özer, M. Akif & S. Mustafa Önen. 200 Soruda Yönetim Kamu Yönetimi. Ankara: Gazi Kitapevi, 2016.

Resmi Gazete, *Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı Görev, Yetki ve Sorumlulukları ile Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik*, Sayı: 28962, <http://www.resmigazete.gov.tr/main.aspx?home=http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/04/20140404.htm&main=http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/04/20140404.htm>, [Erişim Tarihi, 02.04.2017].

Sobacı, M.Z. “*Yönetişim Kavramı ve Türkiye’de Uygulanabilirliği Üzerine Değerlendirmeler*”, Yönetim Bilimleri Dergisi. 5 (1), 2007, 219-236.

Stoker, G “*Governance as Theory: Five Propositions*”, International Social Sciences Journal. 10 (155), 1998, 17-28.

Tortop, Nuri, Eyüp İspir, Burhan Aykaç, Hüseyin Yayman & M.Akif Özer, Yönetim Bilimi. Ankara: Nobel Yayıncılık, 2012.

UNDP, “*Public Sector Management, Governance and Sustainable Human Development*”, United Nations Development Programme 1 UN Plaza, Discussion Paper, New York, USA. 1992.